

DOMOLJUB

ŠTEV. 22.

V LJUBLJANI, DNE 1. JUNIJA 1932

LETO 45

Cena 38 Din za celo leto. Za tuzemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izlaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Postavimo Kreku spomenik v Ljubljani

Ob Krekovi smrti je bila naša javnost tako prepričana, da mora veliki mož dobiti v Ljubljani primeren spomenik, da so pričeli prihajati prispevki v ta namen, še preder je bil Krek pokopan in preden se je ustanovil tak odbor za zbiranje potrebnega denarja.

Prvi odbor za Krekov spomenik je pod predsedstvom pisatelja dr. Fr. Detele postavil Kreku orjaški nagrobnik na pokopališču. Ni pa nadaljeval dela, da bi postavil Kreku tudi spomenik v mestu, ampak je preostanek denarja 21.454 Din izročil mestnemu magistratu ljubljanskemu za dijaške ustanove, časteč na ta način skrbnega dobrotnika dijaštva.

Vendar pa so čutili Krekovi znanci in prijatelji vsa leta po njegovi smrti, da bi moral biti Krek, ki je bil tisočem zvest tovariš in vodnik, vsaj po svojem kipu navzoč med narodom, na katerega je bil navezan z vsem srcem. Povsod ga pogrešamo, naj srečavamo naše oči vsaj njegovo podobo, kadar nas privede pot v slovensko prestolico. Kreku bodo postavljali v raznih oblikah spomenike še razni rodovi — en spomenik mu pa morajo postaviti

na enem najvidnejših mest v naši domovini tudi njegovi sodobniki in prijatelji, ki so neposredno uživali Krekovo navzočnost.

Zato se je obnovil odbor za Krekov spomenik in se obrača tem potom na vso javnost in prošnje: Vsak, ki se zaveda, kaj je bil Krek Slovincem in vsem južnim Slovanom, naj pošlje svojim razmeram primeren prispevek, da dobi Krek v Ljubljani spomenik, ki bo dvigal vse k delu, po katerem je postal Krek velik.

Saj »če ti postavimo spomenik, da postavimo najboljšemu, kar nas je; tvoji veri, tvojemu upanju in tvoji ljubezni — bodočnosti svoje domovine, Jugoslovanstvu! (Zupančič ob Krekovi smrti.)

Prispevki naj se pošiljajo na naslov: Odbor za Krekov spomenik v Ljubljani, Dunajska c. 38 (Zadružna zveza).

Za pripravljalni odbor: Jože Gostinčar, predsednik, dr. Jakob Mohorič, blagajnik, Ivan Dolenc, dr. Dinko Puc, Oton Zupančič, Rihard Jakopič, Filip Uratnik, dr. Franc Ks. Lukman, Vinko Zor, Srečko Zumer, dr. Franc Stele.

Grobokopi vere

1. Svobodomislci.

Ime kaže, kakor da bi smel tisti, ki je v njihovih vrstah, misliti in soditi o verskih stvareh, kakor pač spozna on sam za umestno. V resnici pa je drugače: »svobodomislec« mora misliti o verskih zadevah tako kakor hočejo preroki svobodomiseltva». Sicer pa je tudi nauk, da bi vsakdo mislil o verskih stvareh kakor se njemu poljubi že sam na sebi napačen. Zakaj Bog nam je dal razum zato, da pamet služi resnici. Zato moramo tudi glede verskih resnic misliti tako kakor te resnice odgovarjajo resničnosti, ne pa našim izmišljotinam.

Sta pa dve veliki svetovni svobodomislčni zvezi: »Mednarodna zveza proletarskih (delavskih) svobodomislicev« s sedežem v Berlinu in »Mednarodna unija svobodomislicev« s sedežem v Pragi. Prva zveza je komunistična; druga komunizem zavrača, je pa precej socialistična. Tako je postavljena svetovna fronta zoper Boga in Cerkev. Obe veliki brezbožni armadi poskušata po vsem svetu zanetiti tako srdit boj zoper Boga in Cerkev, kakor divja že leta v Rusiji. S pomočjo revolucionar-

nega razrednega boja skušajo poddržati tudi družino in tako zabrisati vsako razliko stanov. V svrhu revolucije tudi povsod agitirajo za odpad od Cerkev in skušajo cerkveno-versko življenje nadomestiti s prazniki in svečanostmi čisto posvetnega značaja: namesto pokopališč uvajajo krematorije za sežiganje mrličev, namesto krsta »svečanost otroka«, namesto sv. obhajila in sv. birme »zaobljubo mladostnikov«, božič naj nadomesti svečanost preokrenitve solnca«, procesijo sv. R. T. »dan otroka«, namesto praznikov naj pridejo dnevi proslave velikih revolucionarjev itd. Ubogi rod človeški! Čuvaj nas Bog teh usodnih zablod, ki vodijo v novo paganstvo.

2. Framasonstvo.

V 17. stoletju je vsaka država čuvala vero svojih podanikov. Brezverski spisi in govori so bili povsod prepovedani. Brezverci v Londonu so pa vendar našli pot, po kateri bi bilo mogoče razširjati brezverska načela. Vtihtapili so se na društvena zborovanja zidarjev (zidarskih združenj), ki so po postavi smela tajno zborovati. V njih so jeli oznanjevati svoje nazore. Ščasoma so si pridobili toliko

pristašev, da so že upali izven zadržanih zborovanj svoja načela razlagati. Tudi državna oblast so si toliko osvojili, da jih niso preganjali. Imenovali so se »prostozidarje« (framasoni) po onih zidarskih združenjih. Osnovani so si lastna društva, lože imenovana; prva je bila v Londonu l. 1717l Pravila ji je dal krivoverški anglikanski duhovnik Jakob Anderson. Kmalu so se lože razširile po svetu ter si pridobile ugled posebno v višjih krogih.

Danes je framasonstvo mednarodna zveza sovražnikov sv. Cerkve, ki taje osebnega Boga, torej nasprotujejo krščanstvu, judovstvu in islamu. A ker imajo samo enega odločnega, dobro organiziranega nasprotnika: katoličanstvo namreč, se tudi samo proti njemu bojujejo. Lože torej, raztresene po vsem svetu, (tudi pri nas jih je več) imajo isti namen kakor prej omenjene brezbožne zveze: uničiti Kristusovo Cerkev, iztreti iz človeških src vero. Doseči ga mislijo bolj prikrito, počasi, po dobro premišljenem načrtu. Z ene strani skušajo z lepimi besedami pridobiti krščansko ljudstvo za neko vero, ki ni nobena vera, ki ne pozna Kristusa Boga, ki govori o Bogu, a ji je Bog le beseda, in govori o verski enakopravnosti vseh, a ji je tudi enakopravnost le beseda, z druge strani pa skušajo po brezverski vzgoji pokvariti mladino s hujskanjem proti cerkveni oblasti, papežu, duhovščini in odtujiti ljudstvo Cerkvi; zato skrbe predvsem za močan tisk, če pa ta ne zadostuje se ne boje tudi umorov, požigov, preganjanja, vsakojakega nasilstva kot kažejo razmere na Francoskem, Mehiki, Spaniji... Nič čudnega, da je framasonske družbe prepovedani že l. 1739 papež Klemen XII.; posebno pa je Leon XIII. osvetlil l. 1884 njih pogubno, oltarju in prestolu nevarno stremljenje. (Konec prihodajč.)

Za revne mestne otroke

V začetku maja se je obrnil škof. odbor K. A. v Mariboru na župne urade bolj premožnih krajev s sledečo prošnjo:

Prečastitim župnim uradom!

Beda gostuje v splošnem povsod. Najhuje gospodarji po trgih in mestih. Tam nele da denarja ni, marveč je na stotine hiš, družin, ki čisto niti koščka kruha nimajo.

Najbolj so prizadeti otroci, ker položaja ne razumejo in se jim zdi čudno, da so nekateri lepo oblečeni in jedo bel kruh, oni pa morajo hoditi napol nagi in dostikrat niti črnega kruha nimajo. Človek lahko na vsakem oglu naleti na take reveže, blede, suhe, bolehave... Iztegujejo roke in prosijo za kako

malenkost. Človeku se krči srce od sočutja, ko jih gleda.

Koncem junija se začnejo šolske počitnice. Kako veselo bodo vriskali vaški otroci! Med poljem in travniki se bodo solnčili in srkali vase sveži zrak. Mestnim revežem se obraz ne bo razveselil niti med počitnicami. Njih niti v počitnicah ne pričakujejo nikake dobrote. Beda in pomanjkanje bo njihov delež tudi takrat. Prenašali jo bodo še težje, ker med šolskim letom so se vsaj v šoli raztresli.

Škof. odbor bi največjim revežem rad pripravil nekaj veselja. Na počitnice bi jih rad poslal, da bi se tudi oni enkrat navžili svežega zraka, napili toplega mleka in najedli kruha. Sam te akcije ne more izvesti, radi tega se obrača na Vas, preč. gg. dušni pastirji.

V posameznih župnijah je gotovo večje število bogatih družin, ki bi poleg domačih družinskih članov lahko preživljale vsaj še enega otroka. K takim družinam bi lahko spravili naše mestne ubožke. Ti otroci bi pomagali pasti krave in opravljati druga lažja dela.

Odbor Vas prav toplo prosi, stopite k takim bogatim družinam, pojasnite jim ves položaj. Opišite bedo mestnih otrok tudi s prižnice. Ta in oni se bo gotovo omeščal.

Ko bo ta akcija končana, sporočite odboru, koliko otrok bi lahko poslali v Vašo župnijo. Ker čas beži, prosimo, da storite to čim prej.

Prosimo v imenu Kristusovem, ki je iz ljubezni do nas daroval vse in je zapovedal, da moramo potrebnim vsi izkazovati dela usmiljenja.

Ves trud bo Bog poplačal.

Jerebič Franc, l. r., Kolene Franc, l. r.,
predsednik. tajnik.

S to prošnjo se odbor tem potom obrača na vse župne urade. Prošnja naj ne bo glas vpijočega v puščavi.

Obenem se obračamo na vse dobro ljudstvo na deželi. Nihče naj ne čaka, ali pride k njemu g. župnik ali g. kaplan, marveč kdor lahko sprejme kakega otroka, naj kar piše odboru (Tajništvo K. A., Maribor, Aleksandrova cesta 6/L). Mestnih otrok se ni treba nobenemu bati, ker so tudi oni ljudje. Pomagali bodo pri vsakem delu, ki ne bo presevalo njihove moči. Ko pa se na jesen vrnejo, bodo doma z veseljem pripovedovali o dobrih ljudeh na deželi.

Dobro slovensko ljudstvo, odpri srce in roke ubogim mestnim šolarčkom!

ko je prispelo na Sv. Goro v avtobusu vse polno tržačanov, seveda ne na božjo pot.

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Prvi katoličan v japonskem parlamentu. Pri zadnjih parlamentarnih volitvah je bil izvoljen v Hakodate za poslanca katolik Oshima Torakichi. To je prvi katolik — poslanec v japonski narodni skupščini.

Italija

d Dvojna mera. Belgijski profesor Leon Moulin, ki ga je lansko leto izredno sodišče v Rimu obsodilo na dve leti, je že na svobodi. Mussolini mu je kazen odpustil in ga dal izgnati iz države. Aretacija prof. Moulina je zbudila lansko leto silen hrup v Belgiji, ker so dijaki in antifašisti priredili večkrat burne demonstracije proti fašistični Italiji. Italijanski in belgijski kraljevski hiši so bili ti napadi zelo neljubi, saj je znano, da je italijanski prestolonaslednik poročil belgijsko kraljično. Končno se je Mussolini vendar nekoliko preplasil in d. Moulinu natihem izpustil. Profesor Moulin je bil aretiran, ko je prispel v Italijo kot kurir med antifašisti v Parizu in Bruslju ter antifašisti v Italiji. G. Moulin je torej na prostem, ne morda radi tega, ker se ni pregrešil proti fašizmu in prelomil obstoječe fašistične zakone, temveč radi tega, ker je sin belgijskega naroda, ki ga sedaj vežejo visoke vezi z italijanskim in ker se je Mussolini ustrašil hrupa, ki je nastal v inozemstvu radi Moulinove aretacije.

s Zapuščena Sveta gora. Odkar so slovenski redovniki zapustili Sv. Goro, je pričelo tudi slovensko ljudstvo čedalje bolj opuščati to starodavno slovensko božjo pot. Vipavci hodijo v zadnjem času zelo radi na Vitovlje. Na Sv. Goro so po vojni speljali moderno cesto, po kateri prevoziš prav komodno v avtomobilu na vrh. Avtobusni podjetniki so v dogovoru z gostilničarji na Sv. Gori — tudi slovenski gostilničarji so morali zapustiti Sv. Goro — pričeli prirejati nekake zabavne izlete na Sv. Goro. Tak izlet se je vršil ono nedeljo,

Rumunija

s Romunski vladi trda prede. Kakor marsikateri državi, manjka tudi Rumuniji denarnih sredstev. Obrnila se je na Francijo za pomoč, vendar, kakor poroča časopisje, za enkrat brezuspešno. Merodajni francoski krogi baje ne zaupajo sedanjim Jorgovi vladi, zato krčevito stiskajo mošnjček. Brez posojila pa ne bo šlo, zato se bo moral hočeš nočeš tudi mogočni gospod Jorga odstraniti ter napraviti v smislu francoskih želja prostor novim osebam, optimalno zaupanje naroda. Ko se to zgodi, bo vprašanje posojila in s tem združeno izboljšanje gospodarskega položaja Rumunije hitro rešeno.

Češkoslovaška

s To in ono. Veliko moderno klavnico zidajo v Vel. Topolčanyh. — Največje uro v Pragi ima nova cerkev na Vinohradih. Veliki kazalec je 6,5 mali pa 4 m dolg. — Osemdeset let je dopolnil duhovnik-pisatelj Franc Strnad na Zvikovci. — 471 odsekov in 22 milijonov premoženja ima češkoslovaški Rdeči križ. — Klub poslancev Ljudske stranke je razpravljalo o bližnjih političnih in gospodarskih nalogah za parlamentarno zasedanje. — Za župana mesta Stražnice je bil izvoljen pristaš Ljudske stranke g. Fr. Stanislav. — Tajno komunistično tiskarno so zasledili v Prostějovu. — V Bistrici je bil izvoljen za župana Iv. Zboril, v Pribrami pa A. Čížek; oba sta odločna pristaša Ljudske stranke. — Orlovske slavnosti v Vidnu in na Sv. Gori so sijajno uspele. — Več kmetov je pogorelo v Stemechach pri Trebiču, dalje v Znetinku in Zagradištu pri Vel. Mezirčih. Poslanca Ljudske stranke Janalik in Dolansky sta posredovala v parlamentu za pomoč. — 30 letni tovarniški delavec v Vitkovcih, V. Pastor, je poleg svoje službe dovršil te dni vseučilišče in bil proglašen za doktorja prava. — Za 50 odstotkov manj s hmeljem obdelane zemlje kot v letu 1929, je

letos v okraju Zatec. — Oni dan sta dva nemška študenta ončastila zgodovinski spomenik sv. Janeza Nepomuka na Karlovem mostu v Pragi. S palicami sta razbila pozlačeni venec okoli glave svetnika in vrgla venec v vodo. Policija je študenta zaprla. Spomenik je bil postavljen l. 1683.

Avstrija

s Iz slovenskega Korotana. V St. Jakob v Rožni dolini je dne 22. maja umrl vpokojeni profesor verouka na celovski realki in dolgoletni odbornik Družbe sv. Mohorja v Celovcu, g. Janez Nep. Hutter. Večni mir! — V Seleh je bil izvoljen za župana Slovenec g. Ferdo Pristovnik, na Beli pa Slovenec g. Jakob Piskernik. — Za župana v Bekštajnu je bil s pomočjo slovenskih glasov izbran socialist Franc Schojer, v Galiciji pa Slovenec Urank Janez. — Na binkoštna praznika je bilo birmanih v Celovcu 1673 otrok. — Deželna volilna oblast je izpremenila svoj zadnji sklep, da se prazni glasovi ne štejejo pri volitvi župana v toliko, da so prazni glasovi tudi glasovi in da je treba za izvolitev župana nadpolovične večine prisotnih odbornikov ali namestnikov z glasovalno pravico. — Vse je pogorelo pri Dravnjaku v Dravljah pri St. Jakobu. — Velikega črnega medveda je srečal nekdo tam okrog Sel. — Dne 12. junija nastopijo v Dobri vasi moški zbori z Brnce, iz St. Janža, Kotmare vasi, Radiš, Skocijana, St. Vida, St. Petra na Vašinjah, Kazaz in iz St. Lipša.

Španija

s Če imajo katoličani zakrite oči in za-
taščena ušesa. Španci so katoliški narod, nimajo pa katoliških zastopnikov v vladi. Španci so bili namreč po svoji večini katoličani tiste vrste, ki gredo n. pr. ob nedeljah enkrat ali celo dvakrat v cerkev, vsaj enkrat na leto k spovedi in celo na božjo pot, ne znajo pa uveljaviti svojih verskih načel tudi v javnem življenju. Špancem je prišlo prepozno na misel, da bi vsaka katoliška hiša imela tudi svoj katoliški dnevnik ali vsaj tednik in da bi katoliško časopisje redno in s premislekom čitala vsaka katoliška družina. In tako se je zgodilo, da so po odstranitvi kralja Alfonza nasprotniki katoliške vere in cerkve, s pomočjo katoliških Špancev prišli na krmilo in tako »vladajo« seveda ne po željah katoliških volilcev, ampak po navodilih framazonske lože. Redovnike so pognali iz Španije, v deželo pa naselili Jude. Zdaj nameravajo predložiti parlamentu nov zakon, ki bo še poostril določbe ustave, katere so vzbudile meseca oktobra lanskega leta tak vihar, da je vesled njih morala odstopiti vlada Alcala Zamora. Po nameravanem novem zakonu se bo smelo vršiti bogoslužje izključno samo v cerkvah. Vsako versko zborovanje ali pa procesije izven cerkva se bodo prepovedale. Vlada si bo tudi pridržala pravico, da se sme kakega višjega cerkvenega dostojanstvenika kratkomalo izgnati iz države, ako ji ne bo ugajal.

s Azana je govoril. V Španiji so Katalonci dežela zase s svojim jezikom in z lastnimi zgodovinskimi narodnimi posebnostmi. Katalonci se že dolgo bore, da bi dosegli v okviru španske republike politično in gospodarsko enakopravnost. Te dni razpravljajo v španskem parlamentu o katalonski avtonomiji. Oni petek je imel ministrski predsednik Azana velik govor, v katerem se je izrazil za široko kata-

**LASJE RABIJO ZA SVOJO
NEGO VEČ
KAKOR NAVADNO
MILO**

*Lasje živijo in kakor vse
kar je živo, zahtevajo tudi
oni posebno negovanje.
Elida Shampoo, mil in
prost sode, ohrani lase
zdrave, jih napravi svileno
mehko in blesteče.*

UMIVAJTE GLAVO VSAK TEDEN !

ELIDA SHAMPOO

Povodnji na Angleskem so bile tako velike, kakor jih že 30 let ne pomnijo. Slika nam kaže razlejan most in hišo v kraju Heeley v grofiji Sheffield.

Živio vojna! Edina industrija v Ameriki, ki je v polnem obratu, je tista, ki za Japonce izdeluje fiole jeklene granate. Slika nam kaže pogled v skladišča.

Nemški državni kancler (ministrski predsednik) dr. Brüning je s svojim kabinetom odstopil.

Admiral Saito, doslej japonski guverner na Koreji je dobil nalogo sestaviti novo japonsko vlado.

V znamenju razorožitve! Nov majhen tank angleške armade, dobro snaspikanc s topiči in strojnicami, ki brzi tudi po najhujši strmini, po ravnem pa dohaja tudi avto.

Jurij Kristijan knez Lobkovic, ki se je ponesrečil pri nedeljski dirki v Berlinu.

KAJ JE NOVEGA

Zahvale POTRDILO.

Podpisani Peter Povš, posestnik Sp. Jarše 11, p. Domžale, naročnik »Domoljuba« odkar izhaja, s hvaležnim srcem potrjujem, da sem prejel od uprave »Domoljuba« v Ljubljani Din 1000.—, beri tisoč Din, kot podporo, ker mi je hiša z gospodarskim poslopijem do tal pogorela.

Sp. Jarše, 23. maja 1932.

Peter Povš s. r.

POTRDILO IN ZAHVALA.

Dravcegrad, 28. maja 1932.

Prejel sem danes znesek Din 1000.—, ki ste mi ga nakazali kot svoje blagodarilo v moji požarni nesreči dne 19. maja ter Vam tem ptoem izrečem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Ostanem v tem vedno Vaš udani

Gregor Ott,

posestnik na Goriškem vrhu.

Slavno uredništvo »Domoljuba«

Ljubljana.

Podpisana Gera Vavpotič potrjujem, da sem prejela kot naročnica »Domoljuba« od uprave »Domoljuba« 1000 Din požarne podpore pri požaru naše hiše, ki jo je zanetila strela v četrtek dne 19. maja. Za takojšnje izplačilo se najlepše zahvaljujem.

Puštni pri Ormožu, 28. maja 1932.

Gera Vavpotič.

Osebnosti

d Ostavke je podal na mesto narodnega poslanca ljubljanski šentjakovski župnik Janko Barle.

d Novi francoski poslanik v Belgradu g. Paul Emil Naggiar je 28. maja nastopil svoje mesto.

d 70 let je dopolnil bivši delovni ljudski župan močanjski g. Ivan Resman z Gorice pri Radovljici. Bog živi g. Resmana še mnogo let!

Česa ne smemo

ako hočemo, da se dobro počutimo!

Ne smemo uživati slabo prekuhanih jedi, ne smemo požirati slabo zgrizenih jedi, ne smemo prebitro in preveč jesti, ne smemo čutili odvratnosti do jedi, ne smemo trpeti, da nam neprebavljena jed obležuje želodec, ne smemo imeti želodčnih bolečin, gorečice in krčev, ne smemo čutili vzd gavanja in dušljivosti, ampak je treba, da se brigamo za dobro prebavo in redno odvajanje, ker brez tega ni zadostne cirkulacije krvi in naravno tudi ne zdravlja.

Ako smo s prebavo in delovanjem črevesja nezadovoljni, nam bodo pomagale Fellerjeve »Elsa«-pilule, 6 zavitekov Din 30.—, 12 zavitekov Din 50.— in Elsa švedsko kapljice (2 steklenici Din 50.—) vse že z zavojino in poštino pri lekarnarju Eugenu V. Feller, Elzatr. 16. Sav. banovina. Odobreno po ministr. soc. pol. in nar. zdravja Sp. br. 569 z dne 24. marca 1932.

lonsko avtonomijo. Med drugim je g. Azana povdaril sledeče: »O popolni odcepitvi Katalonije od Španije ne more biti govora. Prav tako tudi ni mogoče ničesar doseči s popolno združitvijo Katalonije in Španije. Zgodovina zadnjih stoletij je dokazala, da se zahteve enega dela državljanov ne dajo kar tako zlepa odstraniti s povrjra. Španski parlament mora do dna proučiti katalonske zahteve, jih spraviti v sklad z ustavo ter jih v tem okviru uresničiti.

Rusija

s Sovjeti se pripravljajo. Sovjetska ruska vlada je odposlala v Ameriko, pa tudi v nekatere evropske države svoje odposlanca. Njih naloga je nakup raznih za vojno potrebnih stvari. V Angliji hočejo nabaviti letala in lokomotive, drugod blago za obleke, zlasti za uniforme. Ruski posredovalci zahtevajo pri pogajanjih plačilni rok 16 do 18 mesecev.

Drobne novice

Narodnjakarsko vlado, v kateri bodo imeli vojaški krogi glavno besedo, je dobila Japonska.

Do rabuke je prišlo v vojaških delavnicah v ruskem Kijevu. Vojaštvo je 400 stavkajočih zaprlo, 16 pa na mestu ustrelilo.

Požar je uničil gledališče v Pergine na Tirolskem.

Od 1 milijarde na 30 milijonov dolarjev je znižala glavno Paramount, največja filmska družba sveta.

Skoraj 79 milijard frankov znašajo zlate zaloge v Franciji. Pa je vendar tak križ s posojili!

S tira je skočil pred francosko postajo Strassburg ekspresni vlak. Strojevodja ubit, 40 ranjenih.

Užaljen delavec se ustrelil bivšega deželnega glavarja za avstrijsko Gradišansko, Antona Schreinerja.

Služba božja za zatiranje Nemce in Jugoslovane v Italiji je bila te dni na Dunaju.

Potniški vlak je trčil na mandžurski železniški postaji Japzori; 40 ubitih in nad 100 ranjenih.

Japonska armada koraka proti severu. Proti Rusiji?

25 letnico obstoja obhaja letos češka Ljudska stranka.

75.000 tisoč sportnikov se je udeležilo velike sportne prireditve v Moskvi. Navzoči vsi člani sovjetske vlade in tuji diplomati.

Plini so se vneli v nekem rudniku v južnoafriškem Johannesburgu. Doslej izvlekli 17 trupel.

Poštni uradniki so začeli štrajkati v severni Kitajski.

Za predsednika Ameriških združenih držav je priglasi kandidatu tudi socialistični vodja Thomas.

Slabe čase napoveduje češki zunanji minister dr. Beneš. Nič novega.

Radi dijaških nemirov so zaprli univerzo v poljskem Lvovu.

Mednarodno zvezo miru namerava baje ustanoviti Vatikan, edina velesila, ki se za mir resno trudi.

Do krvi so se stepili fašisti in komunisti v pruskem deželnem zboru.

Fašistične mladinske organizacije so prepovedane na Češkem.

Hudi spopadi med policijo in komunisti so bili v nemškem Kölnu.

d Za komisarja v Ljubljanski kreditni banki je postavljen od ministra za trgovino in industrijo senator g. dr. Fran Novak.

d Deset let že predseduje turistskemu klubu »Skala« zaslužni planinec profesor g. Janko Ravnik. Bog ga živi še v bodoče!

d Pregledniki osnovnih šol za letošnje drugo polletje. Z odlokom ministrstva prosvete se imenovani za preglednike osnovnih šol: Franc Venturini iz Ljubljane za okraja Črnomelj in Metlika; Robert Ivanuš iz Zdol za okraj Brežice; Matej Mikuš iz Skofje Loke za okraj Dolnja Lendava; Avgust Rozman iz Smartnega ob Paki za okraj Gornji grad; Rado Grum iz Ljubljane za Ljubljano-mesto; Franc Drnovšek iz Brežice za okraj Ljubljano-okolice, vzhodni del; Alojzij Urbančič iz Doba za Ljubljano-okolice, zahodni del; Karel Straus iz Dolenjega Logateca za okraj Logatec; Janko Samec iz Novega mesta za okraj Novo mesto; Egdij Šifrer iz Radovljice za okraj Radovljica; Anton Fink iz Smarja pri Jelšah za okraj Smarje pri Jelšah; Božidar Betriani iz Kočevja za okraj Konjice; Vilibald Rus iz Kranja za okraj Kočevje in Božidar Gselman iz Konjice za okraj Kranj.

Domače novice

d O obveznem zavarovanju avtobusnih potnikov smo že poročali. Ministrstvo je sedaj izdalo navodila za izvršitev. Zavarovati se morajo vsi potniki, ki potujejo z avtobusi, ali drugimi motornimi vozili avtobusnih podjetij, ki izvršujejo redni potniški promet. Zavarovalnina za eno osebo znaša največ 25.000 Din za slučaj smrti, 25.000 Din za primer stalne invalidnosti in 100 Din dnevno v slučaju začasne delovne nesposobnosti kot podpora za stvarno nastale stroške zdravljenja in izgubo zaslužka, toda najdalje za leto dni in največ do 25.000 Din. Ista višina zavarovanja velja tudi za ponesrečene osebe, ki sicer niso bile za časa nesreče potniki kakega avtobusnega podjetja, so se pa ponesrečile od avtobusov ali motornih vozil avtobusnih podjetij. Vsak potnik je zavarovan že z nakupom vozne karte in sicer za primer nesreče za časa vožnje, odnosno za tako dolgo, kakor velja vozni listek. Zavarovanje potniške prtljage znaša največ 500 Din. Zavarovalninska premija se ravna po daljavi proge, in sicer pri daljših progah do 25 km 1 Din, do 50 km 1.50 Din, do 75 km 2.75 Din, do 100 km 3.50 Din, nad 100 km 4.50; v krajevnem prometu pa 25 par. To premijo plačajo potniki obenem z voznim listkom, v koljeja, ceno je ta zavarovalnina že vračunana.

d Sr. misijon za Slovence bo letos od 5. do 12. junija v Kočevju. Prideta dva ljubljanska očeta jezuita.

d Slovesno so otvorili palačo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Mariboru v nedeljo 29. maja. Blagoslovitev je izvršil knezoškof g. dr. Karlin.

d Veliko zborovanje gostilničarjev mariborskega okrožja se je vršilo 25. maja v Mariboru. Na shod je prišlo preko 500 gostilničarjev. Zborovalci so sprejeli resolucije, v katerih poudarjajo, da se narodna skupščina pri sestavi novega trošarinskega zakona ni ozirala na življenjske potrebe gostilniške oorti. Gostilničarji zahtevajo od poslancev kot njihovi volivci, da se trošarinski zakon že pri prvem zasedanju narodne skupščine popravi v smi-

slu zahtev gostilniškega stana. Shoda so se udeležili tudi poslanci dr. Pivko, Petovar, Cerar in Krejčí.

d Nad 300 let staro zidanico, nekdanjo last cistercijancev iz Stične, poseduje pod Trško goro, že blizu Zdinje vasi g. Kos Franc iz Jablana, župnija Mirna peč.

d Nekaj o železniških zapornicah. Kr. banska uprava v Ljubljani je izdala razglas, na temelju katerega se bodo nekatere železniške zapornice z 10. junijem opustile, nekatere pa preuredile v času od 1. do 15. junija. Prehodi, ki ne bodo imeli več zapornic, bodo dobili obvestilna znamenja v obliki Andrejevega križa. Poleg tega bodo pred prehodi »opozorilniki«. V dobroti vsakega posameznika je, da se pri prehodih, ki bodo odslej brez zapornic, prepriča, če ne prihaja vlak. Opustili bodo več železniških zapornic na progi Zagreb—Zidani most; Zidani most—Rakek, državna meja; Pragersko—Kotoriba; Jesenice—Bistrica-Boh. jezero—državna meja in na progi Ljubljana—Jesenice—Planica. Preuredili pa bodo zapornice na progi Zagreb—Zidani most; Zidani most—Št. Ilj—državna meja in na progi Pragersko—Kotoriba.

d Predsezonski popusti veljajo v Rogški Slatini do 1. julija.

d Novo kočjo SPD so blagoslovili 22. maja na Ljubniku nad Skofjo Loko.

d Tečaj za praktično reševanje utopljenecv pri nezdodah v vodi se bo vršil v kratkem na Mariborskem otoku.

d Prepoved pretakanja mleka po ljubljanskih ulicah in vežah. Dobavitelji mleka se opozarjajo, da je iz higienskih ozirov prepovedano pretakanje mleka po ljubljanskih ulicah, vežah, stopniščih itd. Kršitelje bo mestno načelstvo kaznovalo po obstoječih zakonih. Mlekarji naj dovažajo strankam mleko v odmerjenih posodah.

d Po 4 Din za kilogram je plačevala pretekli teden kmetom lepo govejo živino na živo vago agrarna zadruga v Slovenski Krajini. Mesarji so ponujali 50 par manj.

d Da se morajo hrošči skrbno obirati, je izdal odredbo okrajni glavar v Dolnji Lendavi. Kdor bo nabral največ hroščev, bo dobil nagrado iz občinskega kmetijskega sklada. Posebno navdušene nabiratelce bo nagradil tudi okrajni kmetijski odbor.

Med brati Hrvati

d 50 letnico stolne cerkve v Djakovu proslave na praznik sv. Petra in Pavla, ki jima je ta cerkev posvečena.

d Sv. obhajilo za zdravje in srečo svojih mater so prejeli vsi učenci na materinski dan v hrvatskem Trsteniku.

d Tujski promet v Srednji Dalmaciji je bil v letošnjem aprilu za 50 odstotkov slabši kot v lanskem, vendar pa je že od leta 1930 do 1931 padel za 30 odstotkov. — Tujski promet v Ljubljani izkazuje v aprilu 3124 tujcev proti

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
oroštvu i. t. d.**

3458 v lanskem in 5085 v predlanskem aprilu; v prvem četrtletju 1932 je prišlo v Ljubljano 12.560 tujcev proti 14.284 in 18.590 v prvem četrtletju let 1931 in 1930.

d Redni zračni promet med Zagrebom in Prago se je pričel 1. junija. Pogajanja, da bi se ta zračna črta podaljšala do Trsta, so zaenkrat padla v vodo.

d 10.000 oseb se je kopalo ono nedeljo v Zagrebu. V popoldanskih urah je utonil kočijaž Ivan Matija.

d Devet smrtnih žrtev je že zahtevala reka Vrba v zadnjih petih tednih.

d Že sedem oseb je utonilo v letošnji kopalni dobi v Donavi samo okrog Novega Sada.

d Žrtve kopanja na vseh plateh. Od vsepovod prihajajo vesti o žrtvah, ki jih zahtevajo naše reke. V Srbobranu je utonil pri kopanju 12 letni Franc Kovač, v nekem ribniku pri Gajdobri pa 11 letni Gradimir Nedeljković. V Novem Futogu pa je utonil Franc Helfrich, že starejši mož, ki ga je zadel v vodi kap.

d Kamenita hišica se je podrla v vasi Drbravice pri Splitu. Ruševine so pokopale pod seboj petletnega Marka Juriča. Revna kajža je bila last revne vdove.

d 30.000 Din so odnesli vlomilci iz blagajne jugoslovanske akademске mladine v Zagrebu.

d 5 cm debela plast posevke uničujočih kobilic leži na polju v gornjem Banatu. Poskusili bodo uničiti nadlogo z letali, ki bodo kobilice pokončavala s strupenimi plini.

d Na izvir ogljenikave vode so pleteli inženjerji pri nekem vrtanju zemlje v sarajevskem predmestju Koševu.

d Ostavko je podal župan v Šibeniku dr. Smolč. Na njegovo mesto je imenovala oblast dr. Šupuka in štiri nove svetlovalce. Novoimenovani župan in občinski svetnik dr. Pasini pa sta imenovanje odbila, zato ostaneta predmetni mesti zaenkrat nezasedeni.

d 20.000 tonski parnik »Orontes« je s 384 mož posadke in 530 potniki Angleži odšel te dni v Korčulo.

Iz naše prestolice

d Narodna skupščina prične s svojim delovanjem 5. junija, poročajo nekateri časopisi.

d Potovanje kneza Pavla. Jugoslovanski knez Pavle je prispel iz Pariza v Calais in nato nadaljeval pot v angleški Dover.

d 700 kandidator se je javilo za zasebne izpite na gimnazijah v Beogradu.

d Odmevi atentatov na mednarodne vlake v Jugoslaviji. Na Dunaju se je sestel odbor mednarodne konference za dostavo vagonov, ki preiskuje, kdo naj plača znesek 10 milijonov Din za popravo vagonov mednarodnih vlakov, ki so bili v Zagrebu poškodovani po znanih atentatih. Jugoslavija se brani temu, da bi sama plačevala te stroške in zahteva, da prispevajo k stroškom tudi one države, v katerih so se atentati pripravljali, odnosno so se v vlak vlihotapile razstrelivne snovi. Avstrija je izjavila, da je storila svojo dolžnost s tem, da je vagine natančno preiskovala. Končno odločitev bo izrekla jeseni mednarodna konferenca za dostavitev vagonov.

d Nimajo časa za učenje. Tako je skoraj na vseh javnih šolah in tudi v Beogradu, kjer je od 432 osmošolcev in osmošolk pripuščeni letos k maturi samo 299 ali nekaj nad 69 odstotkov. — Učenci h knjigam in nikamor drugam! In kmalu bodo drugačni uspehi!

d Oblak se je utrgal nad Čačkom. Šest vas je skoraj povsem uničenih. Lozniško polje, prej krasen vrt, je izpremenjeno v puščavo. Ogromna škoda.

d Dve tovarni in več drugih poslopj so uničili ognjeni plameni v Peči. Škode preko 2 milijona Din.

d Ekspresni parobrod »Karadjordje« vozi po Donavi od Belgrada do Dunaja in obratno. Parobrod odhaja vsak ponedeljek ob pol 8 iz Belgrada, ob 12.50 iz Novega Sada in pride v terek ob 13.55 v Budapešto. Ob 18 odrine dalje in priplove v sredo ob 9.55 v Bratislavo, ob 15.15 pa na Dunaj. V petek ob 8.30 zapusti parnik Dunaj in se vrne v soboto ob 20.25 v Beograd. Cene: od Belgrada do Dunaja I. razred 250 Din, II. razred 170 Din, obratno I. razred 221 Din, II. razred 153 Din.

— Pri zastrupljenih, ki jih povzroči pokvarjena hrana, dalje alkohol, nikotin, morfij, kokain in opij, je uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice zelo važno domače sredstvo. Zdravniški strokovni spisi navajajo, da pri zastrupljenih s svinčcem »Franz-Josef« voda ne le naglo odstrani najbolj trdovratno zaprtje, marveč tudi učinkuje kot specifično protisredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Pregled izseljevanja v letu 1931. V prekomorsko kraje se je iz naše države izselilo vsega 4808 oseb napram 13.560 v letu 1930. V razne evropske države pa je tekem leta 1931 odšlo 10.560 oseb napram 25.409 osebam v letu 1930.

d Iz prekomorskih krajev se je vrnilo v Jugoslavijo tekem leta 1931 8089 oseb; v primeri z letom 1930 za 6 odstotkov več. Iz raznih evropskih držav se je vrnilo k nam 10.046 oseb ali za 26 odstotkov več kot v letu 1930.

Nesreče

d Avto je zgorel pod Vurberškim gradom pri Ptujju mariborskemu avtoizvoščku Emilu Gorjaku.

d Zgorelo je stanovanjsko poslopje in še marsikaj drugega posestniku Rožiču v Družmirju pri Šoštanju.

d Gad je pihal 7 letnega Franceta Upela na Bohinjski Beli. Zdravnik mu je sicer takoj vbrizgal protistrup, vendar pa se je dečkovo stanje tako poslabšalo, da so ga poslali v ljubljansko bolnišnico.

d Kap je zadel na mariborski ulici 72 let staro Jožefo Bračko, ženo delavca iz Pobrežja. Preminula.

d V bližini Loke pri Zidanem mostu so našli truplo posestnika Strajherja iz Lisc pri Celju, o katerem smo poročali pred tedni, da ga je zalotila smrt v valovih deroče Savinje, ko je hotel prebroditi vodo pri lovu za ubeglo kravo.

d Utonila je pri kopanju v Korešici, pritoku Drave, bolniška sestra na zdravstveni postaji Adolfovo pri Osjeku, Frančiška Čošarek, doma iz Ribnice.

Priloga se prvi slovenski zavod
**Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana**

v lastni palači ob Miklošičevi in Maasarykovi cesti

PODRUŽNICE:

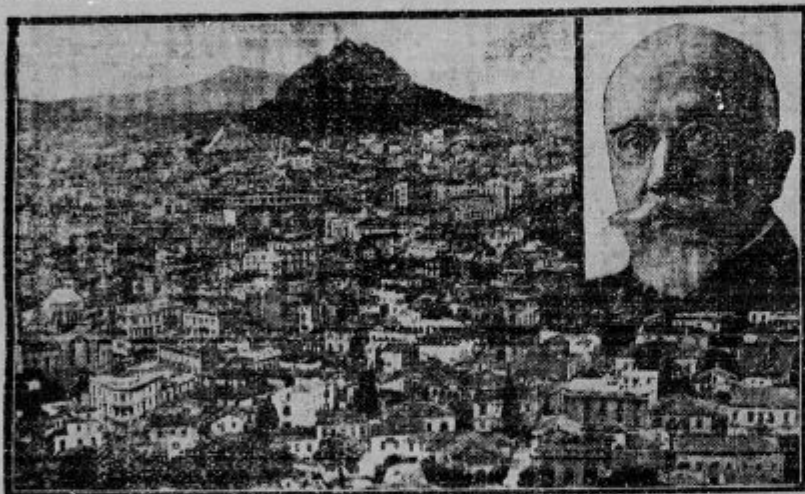
Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajvo, Aleksandrova cesta 101, Spitt, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Zračni orjak Do X,
ki se je po zraku pripeljal iz
Amerike v Nemčijo, pri spre-
jemu v Berlinu. Vpriču tega
zračnega orjaškega letala s
čolnom so vsi drugi čolni na
vodu kar pritlikavi.

Amelia Earhart-Putman, drzna Američanka, ki je
v soboto sama v letalu preletela Atlantski ocean.
V petek ob 22.50 se je dvignila z letalom iz Har-
bourja na Novi zemlji v Ameriki in v soboto po-
poldne je pristala v pokrajini Ulster na Irskem.

Huda kriza pretresa Grčijo. Venizelos (desno zgoraj) je odstopil zaradi gospodarskih težav. Bati se
je notranjih bohatij. Na sliki vidimo grško glavno mesto Atene (v ozadju starodavna Akropola).

Vojna nevarnost med Rusijo in Japonsko resno
ogroža mir na Daljnem Vzhodu. Na sliki (levo)
japonski general Honjo, ki je prevzel največje
japonskih čet v Madžuriji ter prodira proti ruski
meji. Na desni: Vorošilov, ruski ljudski komisar
za vojne zadeve.

Procesija presv. Rešnjega Telesa v Berlinu. Za Najsvetejšim korakajo takoj za duhovniki kate-
liški člani nemške in pruske vlade. V prvi vrsti kancler Brüning (v sredi), na njegovi desni mini-
ster Schätzel, za njimi več pruskih ministrov — vsi s svečami v rokah.

Veseli dogodek v slonovi družini: V monakovskem
zoološkem vrtu je slonica Cora vrgla slončiča, ki
se prav dobro razvija. Je že 100 funtov težak in
81 cm visok.

d **Srčni kapi je podlegel** g. Ivan Dekleva, trgovec in gostilničar v Zalogu.

d **V Krki je utonil** 49 letni delavec Jan Maurer, stanujoč v Regerči vasi pri Novem mestu. Je bil oženjen in oče več otrok.

d **Razne nesreče.** Ko je padel z motornega kolesa, si je zlomil nogo trgovec Avgust Pečnik s Stožice. — Celjust si je zlomil pri padcu z motornega kolesa 21 letni brezposelni šofer Ivan Ambrožič. — V neki gostilni na Glincah je dobil nevaren sunek z nožem pod rebra 29 letni zidar Ivan Ahmetovič, doma iz Bosne. — Dva prsta je odtrgal stroj 53 letnemu Francetu Bregu v Ljubljani. — Istotam je konj brenil v glavo 73 letno posestnico Ano Trdinovo. — Roko si je zlomil pri padcu s kolesa mariiborski električar Franc Deutscher. — Ko je konj brenil 4 letno Katarino Mlakarjevo iz Skorbe pri Ptuj, ji je počila lobanja. — Levo roko si je zlomila pri padcu na poti Terezija Ivančič iz Brstja. — Koso je nekdo zagnal v pleča in hudo ranil delavca Stanislava Kozminkskega iz Stojncev. — Na vratu se je poškodoval pri telovadbi 22 letni ljubljanski trgovski pomočnik Maks Nahlik. — Pri padcu si je zlomil roko 29 letni zidar Jože Strah v Ljubljani. — Po nesreči se je obstreljal 46 letni posestnik Javornik Jurij iz Vrhol. — Roko si je zlomil posestnik Valentin Lah iz Kicarja pri Ptuj.

Novi grobovi

V mariiborski porodnišnici je preminula Marija Jelenc, soproga pekovskega mojstra. — V Mariboru je odšla v večnost šolska sestra Damjana Sinkovič. — V Feldhofu pri Gradcu je zapustila solzno dolino Gabrijela grofica Auersperg. — V Ljubljani je umrla soproga stavbenika Ana Accetto. — Pri Sv. Ožbaltu v škofjeloški župniji so zapeli mrtvaški zvonovi

Mariji Erbežnik. — V Ribnici so pokopali Josipino Sedej, roj. Berlot. — Na Vrhniki je odšel v večnost 66 letni trgovec Franc Malavaišič. — V Ribnici so položili k zadnjemu počitku 64 letno Ivano Stupica, roj. Klun iz Male Hrovače. — Na Velikih Poljanah je nenadoma umrl 85 letni Filip Skrajnar. — V Košnici pri Celju je odšel po plačilo na drugi svet 85 letni prevžitar Pavlin Franc. — V Ljubljani je izdihnila Ana Zorc, roj. Walland. — V misijonski hiši očetov lazaretov v Celju je zaspal v Gospodu 52 letni misijonski brat Sobočan Matija. — V Jarenini je preminula ugledna veleposestnica Elizabeta Ledenik. — V Mariboru je zapustil ta svet starosta odtonih Čehov 86 letni višji poštni kontrolor v pokoji Josip Doleček. — V Zgornji Šiški je poklical Bog k sebi posestnico Marijo Pirnat. — Na Plešivici pri Brezovici je na veke zatnil oči posestnik Franc Novak. — Na Blejski Dobravi je poklical Gospod v večnost posestnika Jožefa Zupana. — V Predosljih je zapel mrtvaški zvon Frančiški Beton. — V Škofji Loki so pokopali Gašperja Čarmana. — V Kozjem so djali v gonilo posestnika Jurija Moserja. — V Trebnjem je zapustila solzno dolino Zofija Pehani.

Naj počivajo v miru!

Razno

d **Letošnji nabori** se bodo vršili na teritoriju poveljstva ljubljanskega vojnega okrožja na sledečih nabornih krajih in v dneh, kakor sledi: v Ljubljani od 1. do zaključno 15. junija in to v dneh 1., 2., 3., 4. in 6. junija za mesto Ljubljana, a v dneh 7., 8., 9., 10., 11., 13., 14. in 15. junija za okraj Ljubljana, v Novem mestu 17., 18., 20. in 21. junija. V Trebnjem dne 22. junija, v Žužemberku 23. in 24. junija, v Kočevju 25., 27., 28. junija, v Oslinici in Travi 30. junija, v Sodražici 1. julija, v Ribnici 2. ju-

lija, v Velikih Laščah 4. in 5. julija, v Ložu 7. in 8. julija, v Cerkljici 9. in 11. julija, v Logatcu 12. in 13. julija, na Vrhniki 14. in 15. julija, v Lukovici 18. in 19. julija, v Kamniku 20., 21., 22. in 23. julija, v Slezniških 25. in 26. julija, v Škofji Loki 27. in 28. julija, v Poljanah 29. in 30. julija, v Krajuju 1., 2., 3. in 4. avgusta, v Trzinu 5. in 6. avgusta, na Jesenicah 8., 9., 10. in 11. avgusta, v Radovljici 12., 13. in 16. avgusta. Naknadni nabor v Ljubljani se bo vršil 18. avgusta za mesto Ljubljana in okraj Logatec, 19. avgusta za okraje Kamnik, Kranj in Radovljica, a 20. avgusta za okraje Ljubljana okolica, Novo mesto in Kočevje. K naknadnemu naboru v Ljubljani imajo pravico priti samo oni obvezanci, ki so si predhodno za to izposlovali potrebno dovoljenje od poveljstva ljubljanskega vojnega okrožja ali pa so bili zadržani, da niso mogli priti k rednemu naboru (bolezen, zapor itd.). Naborna komisija začne z delom točno ob 7.30.

d **Okrajne bolnišnice.** Zdravstveni višji svetnik v Vel. Orašju (Smederevo) dr. Živan Markovič je spisal pod tem naslovom drobno knjižico, v kateri se toplo zavzema, naj bi se pokrenila akcija, da se ustanovi v vsakem okraju države bolnica. Le na ta način bo mogoče končno zdravstveno urediti naše vasi, zlasti pa one kraje, ki se danes nahajajo po 50 in več kilometrov oddaljeni od neke bolnišnice. Vzdrževanje take bolnišnice bi okraj skoraj ne občutil, dočim bi pa gospodarstvo prihranilo lepe vsote, ki sedaj zginevajo radi raznih nalezljivih boleznih, na izgubi časa in trošenju denarja za drage zdravilne in celo padarje.

d **Ugotovitev kmečkih dolgov.** »Trgovski liste piše: V narodni skupščini in senatu se je že ob raznih prilikah poudarjala potreba primerne ureditve kmečkih dolgov, ki spravljajo

RAZNO

Predsednik Masaryk o sportu. V Pardubicah so otvorili veliko državno razstavo za nego telesa in za sport. Otvoritvi je prisostvoval tudi predsednik Masaryk. V svojem govoru je odgovarjal Masaryk med drugim tudi na vprašanje, kaj on dela, da je še vedno tako fit in svež, in je rekel: »Jaz telovadim, gojim sport, in se ne bojim sonca, zraka in vode in uživam alkoholnih pijač. Dela imam ves dan dovolj in dobro razumem, da človek ne živi samo zato, da se zabava, čeprav mora biti tudi vesel.«

V gostilni. — »Natakar, prinesite tudi meni tako porčijo, kakor je ima gospod pri sosedni mizi.« — »To ni mogoče, gospod, kajti pri sosedni mizi sedi sam gostilničar.«

Pri sdruvaniku. »O, že vidim... Dobro... Počujte mi, gospodi, ali dobro spite?« — »Kot polh.« — »Kakšen imate tek?« — »Izvrsten. Jem kot volk.« — »Hm, ali kaj pijete?« — »Kot kanja.« — »Ei! Ali ne želite včasih kakih slabosti?« — »Jaz? Nikoli. Močan sem kot bik.« — »Meda imate več kot mo-

Sheehan:

24

MOJ NOVI KAPLAN

Dobro, pogovorila sva se o tej stvari, premislila vse možnosti, se smehljala oviram, odstranila težave, preskakala zapreke in končno videla v mrzlem decemberskem zraku sredi krasnega oranžnega venca zapisane besede »Hočem«.

Bittra se je pridružila prijateljici, ki je nestrpno stala ob strani in najbrže zabavljala nad menoj.

Oče Letheby je bil po izpovedovanju zelo dobre volje.

»Veste, oče Dan,« mi je rekel, ko sva se vračala domov, »eno sredstvo imam že; posodil mi bom »Kampaner Tal'«.

»Pametna misel.«

»Mislim, da bo dosegla namen. On gleda vse naše dogme kot kake posamezne procesne akte, katere je treba šele podpreti z dokazi.«

»Seveda! Čudno, da se niste preje spomnili na to.«

»Čudno, in vi vedno kaj najdete tam, kjer bi človek najmanj pričakoval. In ste prepričani o uspehu?«

»Popolnoma! Toda kaj pa je prav za prav »Kampaner Tal'«?

Pogledal me je.

»Ali se šalite, oče Dan?«

»Pustiva to,« sem rekel. »Dobra in prijazna beseda je največje in najuspešnejše sredstvo, ki nam ga je dal Bog. Ne bova ga smela zavrečiti!«

XVI. OSTRA NASPROTJA.

Božič je bil za očeta Lethebya dan zmage, a meni je pripravil marsikako iznenadenje. Ena izmed redkih slabosti mojega kaplana, katero ste morda že sami opazili, je namreč ta, da rad pripravlja presenečenja, in to je gotovo napaka. Izgovarja se, da noče govoriti o svojih načrtih, dokler so še v območju možnosti, ker bi bil zanj prehud udarec, če bi vsa vas govorila o njih, vendar pa bi morali radi zaprek in ovir past v vodo. Priznal mi je, da se izmed vseh mojih očitkov najbolj boji onega: »Saj sem vam že takrat pravil« in zato raje molči. In tako sem tisto božično jutro doživel marsikako presenečenje, ki mi je jasno, mrzlo, solnčno jutro napravilo še lepše in prijetnejše.

Da je stal gospod Campion med mašo poleg obhajilne mize, to mi je bilo nobeno presenečenje več, saj sta to napovedovala Bittra in oče Letheby. Prišel je k osmi maši. Hvala Bogu!

Z veseljem sem se vseh petdeset let, odkar sem duhovnik, posluževal cerkvenega dovoljenja, da sme vsak duhovnik na ta dan opraviti tri svete maše in kadar mi to ne bo več mogoče, vzemite v roko pogerbeni obrednik in molite za večni mir in pokoj ubogega očeta Dana.

Pristopil sem ob sedmih in opravil prvo sveto mašo. Nekaj izrednega je prva sveta maša na božični praznik. Počasi sem tupal skozi temo, katero je hotela pregnati nežna jutranja zarja na vzhodu, v zraku je dišalo po mrazu, snežna skorja je škripala pod nogami, tu in tam sem zagledal temne sence, ki so se počasi pomikale proti cerkvi in poslušal njihove pozdrave. »Ali ste vi, Miha?« »Da jaz, gospa Grady! Vesele praznike vam želim gospa.« »Ravnotako, Miha, vam in vsem domačim!« »Dobro jutro, gospa Mulcahy,

PO DOMOVINI

marsikaterega prej trdnega kmeta zaradi odanjanje gospodarske krize na rob propada. Zato je bil, kakor znano, sprejet zakon o zaščiti kmetov, ki onemogoča prisilne prodaje kmečkih posestev. Ker pa je ta zakon omejen samo na šest mesecev, bo treba do takrat to vprašanje končno urediti. Da bi se dobil točen pregled o stanju kmečkih dolgov, je kmetijsko ministrstvo naročilo Privilegirani agrarni banki, naj v najkrajšem času zbere točne podatke o vseh kmečkih dolgovih. Šele na podlagi teh podatkov, ko bo položaj popolnoma jasen, bo mogoče sklepati o nadaljnjih ukrepih. Mi upamo — pravi »Trgovski list« — da so škodljive posledice takega zakona za vse poslovni svet, zlasti pa za naše trgovstvo, že sedaj dovolj jasne in da ne pride do podaljšanja moratorija.

d Vins je sedaj cenejša, ker je odpravljena državna in banovinska trošarina. Kupite ga najugodnejše pri Centralni vinarini, Ljubljana, Frankopanska ulica 11.

Naznanila

Kat. prosvetno društvo v Dobrepoljah priredi v nedeljo 5. junija ob 3 popoldne narodno igro »Miklova Zala«. Vabljeni tudi sosednja društva! n St. Jernej. V nedeljo 5. junija bo prvi nedeljski shod pri Sv. Miklavžu na Gorjancih. Ob 10 bo sv. maša. Kakor se sv. Miklavž sedaj časti — tako 6. decembra darove doli!

Bolečine nomirialoča drgnjenja

pri bolečinah v hrbtu in križu, pri trganju, revmatičnih bolečinah itd. so vedno učinkujoča, če se za nje uporablja Fellerjev Elzafluid, to skozi 35 let preizkušeno domače sredstvo in kozmetikum. Po poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrč 16. Savska banovina.

V vsako hišo »Domoljuba«!

hvala Bogu, lep Božič bomo imeli.« »Res, gospa, češeno bodi njegovo sveto ime.« »Hitite Liza, sicer boste prišli k maši šele pri obhajilu; sicer bodo pa danes tri svete maše.« Oni pa, ki se hočejo ponašati, pravijo: »Moja voščila, gospa!« »Hvala, gospod! Enako. Da bi ob letu vsi zopet srečni doživeli Božič!«

Pristopil sem ob sedmih. Zazdelo se mi je, da se je odprlo nebo, prekrasna melodija je zadržala po cerkvi v katero so kmalu posegli otroci s svojim lepim petjem. Srce mi je zadržalo od veselja in ponosa. Na kaj takega nisem bil pripravljen. In Gloria! Mozartovo delo. Z najboljšim se komaj še zadovolji moj kaplan. Kilronanci so po koncertu tako ponosni na svojo glasbeno umetnost, da bi hoteli tekmovali celo z angelji, če bi jim oni posodili svoje zlate harfe, da se nauče igrati nanje. Ko sem zapel »Dominus vobiscum«, sem prekršil stroge predpise in pogledal po cerkvi in na kor. Nisem se mogel premagati in najbrže bi podlegel tej želji tudi, če bi sedeli v prvi vrsti sami rimski kardinali, člani kongregacije za svete obrede.

Sicer pa nisem videl mnogo. V prvi klopi so sedeli Campion, gospodična Bittra in njena prijateljica. Cerkev je bila natačena, na koru sem videl nekaj nerazločnih postav, a pri harmoniju je med dvema svečama sedel oče Letheby.

To je bil torej pravi namen koncerta. Pričakoval sem, da se za tem nekaj skrivaj: Koliko ur je moral porabiti, da jih je naučil! Koliko potrpežljivosti in prijaznosti! Kadar dela za slavo božjo, tedaj se oče Letheby ne zmeni za nobene ovire.

Božje Detece je ležalo pred menoj na korporalu kakor nekoč v jaslih v betlehemskem hlevu in po cerkvi se je razlagala svečana božična pesem: Adeste fideles! Pridite, verniki! Koliko moč ima glasbal Zala! se nisem tudi lez spomnil nanjo in že preje na-

Tujski promet.

(Gorje pri Bledu.)

Gorjanci smo se poprijeli tujkega prometa. Naj smo v najlepšem naravnem kotu naše domovine. Posebno se trudi za povzdigo tujkega prometa podružnica Slov. plan. društva. Obstoja šele par let, pa je napravila že nova pota, stara popravila, v Pokluški luknji napravila galerije, s katerimi je odprla najbližjo pešpot do priljubljenega Mrzlega studenca. Galerije so res nekaj izrednega, posebno pripravoma šolskim vodstvom, da jih ogledajo z učenci. — Gospodarsko krizo občutijo tudi naša društva. Podružnica SPD bo priredila v nedeljo 5. junija veliko planinsko veselico s arečolovom, obenem bo praznovala prvič god sv. Bernarda, zaščitnika planincev, na jako priljubljeni točki pri Sv. Katarini nad Zasipom v neposredni bližini Vintgarja. Iz prijaznosti bo sodelovala domača gasilnica. Želimo naši mladi podružnici SPD najboljših uspehov, od katerih bomo imeli vsak nekaj koristli.

Cerkveni semanj.

(Jamnik - Selca.)

Prihodaj četrtek, 9. junija bomo praznovali pri nas god sv. Primoža, na kar vabimo vse bližnje in daljne sosede. Da bo častilec sv. Primoža bolj ustrezno, bo letos cerkveno opravilo namesto ob devetih šele ob desetih. Pridite v obilnem številu na prijazni Jamnik!

Razno.

(Smlednik.)

Dne 22. maja smo imeli prvo sv. obhajilo. 85 otrok je prejel Jezusa, nato so bili v župnišču pogošteni, popoldne pa sprejeti v Marijin vrtec. Po sprejemu so priredili v dvorani lepo akademijo. Vsa hvala našim gg. duhovnikom, ki tako lepo skrbje za našo mladino. — Naša lepa cerkev ima samo eno napako: gruča fantov, pa tudi mož, ki jo med službo božjo podpirajo in stražijo od zunaj. V majniku je bila cerkev v novi električni luči res lepa. — Dne 6. maja so odšli naši rekruki k vojakom. Nekateri so bili še isto jutro

pri mizi Gospodovi. Bravo, fantje! Tako je prav. Pridite pošteni in zdravi kmalu nazaj! Prosvetno društvo Vas bo težko pogrešalo. — Kriza je tudi pri nas občutna. Vendar nas ne sme privedi do tega, da bi ne utrgali potrebne vsotice za dobro časopisje. Opozorjamo posebno na »Slovenca«, ki ga ima vsako nedeljo g. organist v razprodaji. Dober časopis je v današnjih časih floskoku naš boljši prijatelj.

Prosveta.

(Tunjice pri Kamniku.)

Malokdaj se oglasimo v Vašem listu, dasiravna ga prihaja v našo vas nad 50 izvodov. Prišla je pomlad in z njo novo življenje v našo skromno vas. Naši fantje in dekleta so ustanovili prosvetno društvo in se prav pridno prijeti društvenega dela. Pred kratkim so vprizorili dve burki. Fantje so nastudirali »Tri tičke«, dekleta pa »Čaščo kavec«. Za nedeljo 5. junija ob pol 4 popoldne imajo pa pripravljeno ljudsko igro »Domen«. Vabljeni vsi okolišani, prijatelji poštene zabave in lepe narave. Na svidenje v nedeljo v Tunjicah, na prostem pred šolo. Nudila se vam bo prijetna zabava in jako lep razgled. — Tunjčan.

Mrtvaški svon zvon.

(Preker pri Moravčah.)

Dne 24. maja je v ljubljanski bolnišnici prenehalo biti srce ljubljene mamice in žene Marije Koci. Pokojna je bila dva meseca v bolnišnici, vendar je bila pa smrt močnejša kot zdravnik. Za pokojno žaluje trije sinovi, hčerki Minka in Fanika ter mož Valentin. Družino, ki je zvesta naročnica našega lista, naj tolaži Bog, umrli pa da večni mir!

Dvodnevna otroška slavnost.

(Devica Marija v Polju.)

Preteklo soboto 28. maja je 140 dečkov in deklic, po temeljiti in daljši pripravi prvokrat pristopilo k mizi Gospodovi. Otroški praznik je zajel tudi ostale farane, ki so, dasiravno je bil delavski napolniti cerkev. Krasen v srce segajoč govor go spoda kaplana pred in po obhajilu, lepo petje školskih otrok, vzgledno zadržanje, vzoren red ter

redil isto, kar sedaj oče Letheby? Mea culpa — moja krivda, moj greh!

Položil sem sveto hostijo gospodu Campionu na jezik in mu odkritočrno odpustil vse ne ravno najlepše nazive, ki jih je rabil o meni. Bittri so polzele po licu solze od veselja, ko je pokleknila poleg njega k obhajilni mizi. Zdelan in utrujen sem že bil, ko je pristopila k svetemu obhajilu tudi Anka. Prepričan sem, da ni božje Dete nikjer doživelo lepšega sprejema kot pri njej in nedolžnih bitjih, katerih je bilo — hvala Bogu! — v cerkvi mnogo.

Toda največje presenečenje je šele prišlo. Po sveti maši so vsi ljudje drveli v kapelico svetega Jožefa, kjer je oče LeLtheby med petjem božičnih pesmi odkril krasne jaslice in bojim se, da moja zahvala po sveti maši ni bila v skladu z veliko skrivnostjo svete maše. Čudenja in veselja ni bilo konca ne kraja. Nekateri so ganjeni molili, drugim je sijalo veselje na obrazih in sami niso vedeli kako bi mu dalj izraza. Pred njimi je pod surovo izdelano kmetško streho iz borovih skorj in skodelj ležal Jezušček v jaslicah. Poleg njega je stal sveti Jožef in sklepal roke k molitvi in na drugi strani Marija, prevzeta od sreče in veselja. Trije pastirje so stali okrog jasli omamljeni vsled čudovite, nenavadne svetlobe, ki je sijala detetu iz obraza. Obstal sem med svojimi ovčicami. Nekateri so pokleknilji in molili, drugi so se naslonili na steno in molčali, a v očeh so se jim lesketale solze. Otroci so si kazali posamezne predmete in bili prepričani, da so te žgane glinaste figure žive.

»O Bog! Gospod mora ležati na senu in nožice mu je mrzlo jutro zakrilo z ivjem.«

»Ubogo detece! In poglejte mater, saj je še čisto mlado dekle, prav kakor Norah. In nikjer ni nobene žene, da bi ji pomagalo v tej težki uri.«

ten vid?« - »Nikdar. Vidim kot ris.« - »Ali imate kdaj težke noge?« - »Ne. Tečem kot zajec.« - »Na, potem vam ne morem drugega svetovati, nego da se obrnete do kakega živinozdravnika!«

Boj v ribo. V pristanišču mesta Las Palmas z Balearskih otokih je zaplata nekoga potapljača med delom ogromna riba, ki jo domačini imenujejo manta. Po dolgem silovitnem boju se je možu posrečilo, da je morskemu nestvoru potisnil svoje bodalo v trebuh in ga ubil. Pristaniški delavci so potem ribo spravili na kopno, kjer so jo občudovali velike množice ljudi.

Služba božja na Mont-blancu. Francoski duhovnik Folliet, vikar v Anecyju v Savoiji, je letos uresničil svojo že davno zasnovano namero in jebral sv. pismo na najvišji gori v Evropi. Na Montblanc je odšlo veliko število njegovih vernikov. Ko so prišli okoli 4370 m visoko do neke planinske kočice, so krenili do neke votline, ki jo je narava sama napravila podobno kapelici in tam je duhovnik opravil službo božjo. Po sveti maši so hoteli oditi vsi še na vrh gore, toda zaradi slinca

skupna glavna molitev prvoobhajancev ostane otrokom in vernikom v trajnem spominu. Po cerkvenem opravilu se je bila dolga povorka prvoobhajancev in ljudstva v Društveni dom, kjer so malčke pogostili. Popoldne so imeli prvoobhajanci prireditev, na katero so prišli starši in sorodniki teh. Drugi dan so ponovno prišli v cerkev in prejeli sv. obhajilo. Pri popoldanskem cerkvenem opravilu pa je bilo 70 otrok slovesno sprejetih v Marijin vrtec. Popoldne se je vršila v domu tudi Matinska proslava, ki je ponovno napolnila dvorano. Igralci prvoobhajanci so v igrici pokazali vso ljubezen do naših mamic. G. kurat Jašen pa je v primernem govoru proslavil naše matere. Hvalježi smo in dolžni se čutilimo, da se v tem listu javno zahvalimo prirediteljem teh slavnostnih dni.

Novice.

(Šmarje pod Ljubljano.)

Tekme priškovavcev v Ljubljani so se udeležili tudi naši fantje; za zdaj nagrade ni bilo, toda poskusil bomo še. — V četrtek dne 19. maja je bila pri nas lepa cerkvena slovesnost: 99 otrok je prvič prejelo Jezusa. Po cerkveni slovesnosti so bili pogosteni v kat. dvorani, ki je bila lepo pripravljena, da sprejme male Jezusove prijatelje. Sv. obhajila se je udeležilo tudi zelo veliko mater prvoobhajancev. Dale so s tem svojim otrokom najlepši vzgled. Staršem, dobrotnikom, zlasti pa učiteljem za njihov trud: Bog plačal! — V nedeljo dne 22. maja je bilo sprejetih v Marijin vrtec 55 otrok. Obred je izvršil g. dr. Andrej Snoj.

Razno.

(St. Jurij pod Kumom.)

Po dolgem času se zopet oglašamo. Potem, ko je pomlad premagala trdovratno zimo, so naši igralci 24. aprila zopet stopili na oder. Dne 1. maja so pa nas obiskali igralci iz sosednje fure. Kljub krizi je bila udeležba dobra. — Zenitovanj je letos malo. Menda ima tudi tu veliko besedo »krizac«. V današnjih časih vsak gospodar išče neveste, ki bo poleg zvestega srca in pridnih rok prinesla k hiši tudi kaj dote, ki je edino zdravilo zoper to nesrečno bolezen: krizo. — Pomlad se je pričela pozno, joda sadje je lepo ocvetelo in polje lepo kaže, tako da upamo na tober pridelek, ako ne pride kaj posebnega vmes. Letos smo imeli že dvakrat točo, ki pa ni uspravila škode. — Posesnik A. K. je napravil lepo krpelico turške M. božje, ki jo je g. župnik 8. maja blagoslovil.

Razno.

(St. Peter pri Novem mestu.)

Smrt letos kosi kot menda še nikdar. Že dosedaj je več smrtnih slučajev kot jih je bilo v celem letu 1930. Najbrž bo marsikje vzrok tolikim smrtnim slučajem — vsaj misli se tako — velika revščina. Vina dovolj, da bi se v njem lahko kopali, drugega pa nič. V denar se pa ne da spraviti. Marsikje manjka celo črnega kruha. — K sreči je začel še pravi čas padati dež, kajti imeli smo že občutno sušo.

Novice.

(Raka pri Krškem.)

V nedeljo 22. maja so peli zvonovi pogrebno pesem Jelovčkovemu očetu z Vrha. Bil je možnaka, blaga duša, pripravljen vedno sodelovati pri delu za dobro stvar. Prvoletno družstvo se je pokojniku — odborniku svojemu — oddržilo z vencem. — Nedavno je bela žena pretrgala nit življenja v cvetju let fantu Janezu Pisku iz Gmajne. Svetila obema večna luč! — Deseti maj je presnetil slava v gnezd, da je začudeno gledal v svet deš, ali sem se res vrnil prerano? Pa kako tudi ne? Sneg je padal v debelih kosmih kot za slavo, tudi ledenega krnja ni manjkalo. Toča je tudi že v nedeljo preje marsikje srogovillac. — V noči na Telovo je udarila strela v Solnovo hišo na Selih, ki je postala žrtev plamenov. Naj bi nas v bodoče obvarovalo Nebo slanih nesreč!

Razne zadeve.

(Črmošnjice pri Semiču.)

V zadnjem času tožimo vsavprek o gospodarski krizi in dragih cenah. In to po vsej pravici. Priznajte nam, kako bi to zmanjšali ali omejili. Gladko to ne gre, a upoštevajmo pri tem tudi nekoliko krajevne razmere! Omejimo se na najbolj potrebne izdelke. Vprašajmo se, ali ne zapravljamo večkrat brez potrebe? To je žalibog večkrat bridka resnica! Prvo pravilo bodi: Hranj, kar imaš in ne zapravljaj težko prisluženega denarja brez potrebe! Ne zahajaj v gostilne, če res nisi potreben. Ne hodi med službo božjo v gostilne, — ta grda navada se je v našem kraju preveč razpasla. Morda je zapeljavanje nekaterih ljudi zakrivilo, da se ljudje tako odtegnajo od službe božje in tudi to, da so gostilne med službo božjo vse odprte. So menda neki paragrafi tu, da morajo biti med službo božjo gostilne zaprte, pa kdo se zni meni znanje, kdo jih upošteva?

To in ono iz Belo Krajine.

(Metlika.)

700 letnica. Menda so že povsod proslavili 700-letnico sv. Antona padovanskega, le naš metliški kot mu to dolguje. Pa so rekli Trnovčani; to ne gre. Tako lepo cerkvice ima sv. Anton v Trnovcu, in kako je šele lep njegov kip v tej cerkvi. Treba je, da se zamujeno popravi. Za njimi smo potegnili drugi in za nami naj potegnemo zopet drugi, tako da bomo 12. junija tudi pri nas dostojno proslavili jubilej sv. Padovanca. Prireditelj je zamisljena kot slovesen shod vseh dekliških Marijinih družb iz sosednjih župnij. Tretji red bo pa tudi imel nekaj besede. Tako se bo vršila ta proslava z dopoldansko in popoldansko slovesnostjo. Povabljeni so vsi stanoviti, tudi možje in fantje. — Letos nas je pa ubralo. Mlado in staro, vse so veselili veličastnega Telovskega praznika. Pa se nam je tako grdo podrla vse lepo upanje. Padalo je brez usmiljenja. Os'ali smo brez procesije. Na pa vse se kako uredi in tudi to se je. Na Telovsko nedeljo je namreč procesija pri Treh farah, in ta je bila letos dolga, kot morda še nikoli. Pa tudi ta dan nas je ujele, toda ni bilo nič hudega, ker smo bili že pri vratih. Pa saj je prav tako. Kaj je to bilo že leso zdihojanja in tarnanja, da bo vse suša vzela, ko ni bilo en dober teden nič dežja. — Košnja se pričinja. Vsi so jo težko čakali, in še davno so si sklepali kosa, da bo kar vse v rodu, kadar bo po tem mahnti. Sedaj so pa že zamahnili po rdeči detelji, ta leden pa pride tudi že navadno detelja na vrsto. Treba ji je le lepega solnca.

Oganj.

(Zaplana.)

Predzadnjo soboto predpoldne je oganj uničil posesniku Fr. Mesecu (p. d. Dolinarju) hišo, skedenj in hlev. Plamen je bruhnil iz skrednja in v nekaj minutah je bilo vse en sam žebelj. Ostalo je golo zidovje. Kdo je požar povzročil, ne vemo gotovo. Čisto gotovo bi bil nesrečen tudi sosed Šibenik, da ni k sreči vlekel ugoden veter.

Opustimo nepotrebne tužje.

(Vrhnik.)

Po trgovinah, gostilnah in na kolodvoru se čuje preinogokrat tuj italijanski izraz »Addio«, včasih tudi s pridevkom »Addio noc«, kot bi ne imeli lepega domačega izraza: »Z Bogom«. Kaj naj

snežnega meteža niso mogli do vrha. Duhovnik pa je svojo namero le izvršil.

Drevesa in strela. Med ljudstvom je zelo razširjeno mnenje, da strela najrajši trešči v hrast, v bukev pa le samo redkokdaj. Profesor Stahl je raziskoval ta problem in je prišel do zaključka, da trešči od 70 strel 54 v hrast, 15 v smreko, v bukev pa le ena. Tudi če že trešči v bukev, ne kaže ta nobenih velikih posledic, ker se ji les ne cepi tako kakor pri hrastu. Po prof. Stahlu bukev najmanj privlači strela zato, ker imajo njegovi listi drobne dlačice, ki so slab prevodnik elektrike.

Sedemnajst paleev dolga in toliko širca kocka zlata tehtala eno tona.

Zračni gradovi. — Kako se počuti? — Hvala, za silo gre. — Lani si zračne gradove zidal, a kaj pa sedaj počenjaš? — Nova nadstropja zidam manjet.

Pelovico ljudi ima radio. Stevni urad iz ameriškega Washingtona je naznanil, da je naštel v Clevelandu 106.921 radio aparatov, ali 48,1% vsega prebivalstva v mestu.

»In ubogi sveti Jcžef! Ni čudno, da ga skrbi. Misli ti bo moral na dvoje izročenihi mu oseb in nobenega doma nima, kamor bi se zatekel.«

»O Marija, zakaj nisimo bile pri tebi v oni sveti noči. Vse bi ti dale, tudi svojo kri.«

Oče Letheby je imel zbirko svetopisemskih slik, izmed katerih se mi je zdela najlepša ona z naslovom: In zanja ni bilo prostora v prenočišču. Po ozki judovski ulici stopata Jožef in Marija, vsi se ju branijo; lepi ponižni obraz mlade matere je poln žalosti, a z obraza svetega Jožefa odsevata skrb in obup. Da, v Davidovem mestu ni bilo prostora za njegove otroke.

Po večernicah sem si prinesel pred jaslice naslanjač in molil sveti rožni venec. Nепrestano so prihajali otroci, naslanjali se mi na kolena in strmeli v jaslice. Ves dan so se vrstili obiskovalci pred jaslicami, naslednje dni pa so prihajali ljudje iz Moydorea in sosednjih, ker se je govorica o jaslicah vedno bolj širila. Prihajali so možje in žene, da se je končno okoliških župnikov že lotevala ljubosumnost. Vrhunec je doseglo navdušenje na predvečer praznika, svetih Treh kraljev, ko so se tudi oni pridružili pastircem pred hlevom. Najbolj so občudovali nubijskega črnca in njegova dva spremljevalca in vsepovsod so govorili, da se Kilronan postavi pred vsemi okoliškimi župnijami.

»Bog blagoslovi onega, ki nam je pokazal tako lepe reči!« je vzdihnila stara ženica, ko sem odhajal k večerji.

»Bog blagoslovi vse naše duhovnike!« je dostavila v strahu, da me ni užalila.

»Pa zakaj nam niste nikdar povedali, oče Dan, kaj pripravljate. Saj vendar ni bilo nič slabega!«

Ljubezen, ki je občuti naše ljudstvo do duhovnikov, ne pozna nobenih mej. V obednici sem dobil vrhu grnade božičnih voščil malo, lepo vezano knjižico, darilo očeta Lethebyja. Vzel sem jo v roke: grški prevod »Hoje za Kristusom«. Imenitno! Moja najljubša knjiga v najbolj ljubljem jeziku. To je bil najlepši Božič, kar sem jih doživel. Motile so me le temne slutnje, da veselje očeta Lethebyja ne bo trajalo dolgo. Po večerji sva se razgovarjala o starih lepih irskih navadah, za katere se je on zelo navduševal, dočim sem jaz štedil s hvalo, uverjen, da iz rodki, ki jih navadno spremljajo, vso dobroto uničijo. Drugo jutro je pokazalo, da sem imel prav.

Hana je jezno zaloputnila vrata pred malimi kolodniki, ko so komaj pričeli peti, toda oče Letheby je odprl vrata in z vidnim veseljem poslušal njihove pesmi, ki se na praznik svetega Štefana pojejo po vsej Irski. Oponil jih je, naj ostanejo vedno zavedni Irci ter jim dal nekaj drobiža za sladkarije.

Ko sem naslednji večer že hotel oditi v posteljo, sem slišal, da nekdo lahko trka na hišna vrata. Po kratkem hlastnem pogovoru v veži je Hana odprla vrata in zašepetala:

»Liza se boji, da je kaplan zbolel. Ali bi ne pogledali nekoliko k njemu?«

»Bog ne daj!« sem se prestrašil in skočil po konci. Hitro sem korakal za Lizo in nepričakovan in nenaznanjen sem stopil v govorilnico očeta Lethebyja.

»Kaj vam je? Kaj se je zgodilo?« je vzkliknil.

»Prav nič. Lepo noč imamo danes, drugega nič.«

»Najbrže je Liza poslala koga po vas.«

»Da. Mislija je, da ste bolni; ali je to res?«

Ubogi fant, ves blede se je sesedel v naslanjač

»Ali ste res bolni?«

Javni notar

Hafner Mate

je preselil svojo pisarno iz palače Ljudske posojilnice v Tavčarjevo ul. 6. (pisarna notarja Hudovernika)

rečemo šele o ostudni italijanski kletvi, ki se pogosto čuje in ki ljudi kot sramotni znak označi za neizobražene in podivjane. Ne moremo si misliti, da bi človek, ki ima kolikšaj pojma o oltiki in izobrazbi, rabil to gnusno od Italijanov izposojeno kletev.

50 let zakonskega življenja.

(Vrhnik.)

Dne 22. maja sta obhajala v krogu svoje številne družine zlato poroko Valentin in Franja Krševčeva. Pred peddesetimi leti je popeljal mladi Valentin svojo družico Franjo iz znane in spoštovane Tršarjeve rodbine pred oltar. Tam na klancu, v najbližji sosesčini Cankarja jima je privlekalo na svet 7 otrok, ki jim je tih in bogaboječa mati dala najboljše krščanako vzgojo; koliko težkih uric je prebila, ve samo ona, toda s trdim delom v težkih časih in z božjo pomočjo je vzgojila vse otroke v poštene člane človeške družbe. Skromni, kakor je bila v vsem njenem življenju, je večni dal učakati to zlato veselje, da lahko po tolikem trudu s tihim zadovoljstvom gleda na sad svojega življenja. Ponosno gleda na svoje hčere in sinove, ki jim je z ljubeznivo pripravo pot do boljšega kruha. France in Danijel sta trgovca, edea v Sent Vidu, drugi v Trzinu; Ivan je kolarski mojster doma, Jože pa trgovski poslovodja v Borovnici; Franciška je poslovodkinja v Kranju. Anči je izučena za šiviljo in doma za podporo, Mici pa je v službi v Ljubljani. Sedem lepih cvetov, ki jih je vzgojila k solcu v strahu božjem, da ji ozarjajo njeno starost, saj bo kmalu praznovala tudi 70-letnico svojega rojstva. Obema jubilatoma želimo vsi, da bi jima Bog dal vžakati še dolgo dobo zadovoljstva in božjega blagoslova!

Notranjski popotnik.

(Begunje pri Cerknici.)

Mahnil sem jo na kvatno nedeljo proti Begunjam, da vidim, kako se drže vrli Meniševci. Na potu proti cerkvi se srečava s starim znancem, ki mi pove, da se vrši po šmarnicah v »Domu« treznostno predavanje. Nekaj bo že tudi zame, si mislim, ter jo krenem v prostorno dvorano. Pričakoval sem, da pride k predavanju vsaj polovico župnije. Toda zmotil sem se. — Predavatelj g. župnik Ježek je po treh deklamacijah šolarjev, »Misdih junakov« opisal alkohol ter kvarne posledice in gorje, ki ga prinaša ljudstvu nezmerno uživanje alkoholnih pijač. Prijavljenih je bilo do sedaj okrog 40 udov »Treznosti«, večinoma žensk.

Radoveden, kje se držijo moški, sem zvedel, da mnogi sicer ne pijejo, so pa preveč boječi, misleč, da bi se s tem drugim zamerali. Nekateri se pa trdno prepričani, da pijača koristi. Stariši, nikar tako! Poilijajte mladino, navajajte jo k treznosti, pa tudi sami pridite, da začnemo povsod širokopotezni boj proti staremu sovragu. Še vedno

je preveč pitja in surovosti po naših vaseh. Bodite uverjeni, da pijača ne nudi nobene koristi, pač pa silno škoduje v narodnem, gospodarskem, največ pa še v verskem oziru. — Opatil sem tudi, da je mladina preveč prepuščena sama sebi in brez nadzorstva, polno se jih vidi na »balinanju«, pa tudi par mož sem našel pri »kroglahe«. Vprašam te, kaj pa imaš od tega? Pojdi rajši k počitku, ali na njivo. V krogu domače družine imaš dovolj razvedrila. Kako lepa je bila nekdaj navada naših dedov, ko so ob prostem času pod vaško lipo reševali vsa tekoča vprašanja in se v prijateljskih razgovorih razšli z vedro glavo k počitku. O, takrat ni bilo toliko grdega oskrunjanja Gospodovega dne in tudi ne take velike gospodarske razrvanosti in zavisti. Pa se pritožujemo nad slabimi časi. Moder mož je rekel: Kakršni časi, taki ljudje. Kakšni pa so ljudje; taki kakor časi! Z Gregorčičem rečem: Povrni se samo v prvotni nazaj, in našlo boš zopet prvotni svoj raj. Te misli so me navdajale, ko sem se postavljal od Begunj in se vračal proti domu.

LISTNICA UREDNISTVA.

Blagovica: Vem, da je res, kar ste pisali, a vendar smeja za to vedeti samo midva!

Razstava poljedelskih strojev in orodja. Letošnja razstava strojev ob priliki XII. Ljubljanskega velesajma od 4. do 13. junija bo zelo bogata. Razstavljeni bodo vsakovrstni stroji, od preprostega do najbolj dragega in za vse vrste gospodarstva. Nudena bo velika izbira poljedelskega orodja in strojev za mlekarstvo. Večina strojev, ki bodo obsegali približno 2000 m² razstavnega prostora, bo v obratu. Razstave se udeležijo domače tvrdke in one iz inozemstva, zlasti Českoslovaške, Avstrije, Nemčije, Ogrske, Francije, Amerike, Švedske in Danske. Poljedelske stroje, poljedelsko orodje, male bencinske motorje za pogon strojev, stroje za mlekarstvo razstavi veliko število trdk. Vsak imetnik velesajmske legitimacije, ki stane 30 Din, ima pravico do polovične vožnje po železnici. Naročite legitimacije pri razprodajalcih ali direktno pri velesajmskem uradu v Ljubljani. Dopisnica zadostuje. Zamorete pa kupiti tudi navadno vstopnico za enkratni vstop po 10 Din. Kmetovalce opozarjamo, da bodo razstavljeni na velesajmu najrazličnejši predmeti. Naj omenimo samo še zvonove, gasilsko orodje, jermensarske izdelke, verige, različne vozove, bicikle, obleke, čevlje, širarske izdelke, plemensko perutnino, domače zajce itd.

NOV POKLIC
za dame in gospode

z vpeljavo strojnega pletarstva v hiši. Zajamčen zaslužek ca. 1500 dinarjev mesečno, ker prevzame izgotovljeno blago, plačamo zaslužek za pletenje in dostavimo v izdelavo prej. Pišite še danes po brezplačne prospekte na: Domača Pletarska Industrija št. 6, Josip Kallia, Mar'bor, Trubarjeva 2.

Mali oglasnik

Vaaka drobna vrstica ali nje prostor veja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske po treščine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Posestvo in mlin

v industrijskem kraju prodam takoj radi selitve po zelo ugodni ceni. Poslopje zidano novo, vse v najboljšem stanju. Anton Kolčan, Zavine pri Zagorju ob Savi.

Učenca za čevljarsko obrt sprejme pod ugodnimi pogoji Ivan Anton, čevljarski mojster v Srobotniku pri Vel. Lašah.

Čevljarskega vajenca sprejem z vso oskrbo v hiši. Franc S. Jovic, Gorenje, Kranj.

Vejalnik za čiščenje žita, najnovejše vrste, na 8 sit, z jamčeno dobro delujoč, se na ugodno odplačevanje in ceno prodaja. Naslov pri upr. v »Domoljubac« pod št. 8567

Kmečko dekle zdravo, udrueno, staro nad 25 let, ki je vajena kmečkih del, iščem. Prasičev čez leto norem. Prednost imajo Slovenjci. — Istotam se s teletom kupi krava mlada, dobra mlekarica. Naslov: Ivan Kuralt, vai ni mlin, Domžale.

Dehle pošlena, zmogljiva vseh hišnih del, zdrava in zanesljiva, od 17—20 let se sprejme takoj v stalno službo. Ponudbe na upravo »Domoljubac« pod »Zadnji maj«.

Mizarški vajenec

se sprejme. Hrana, stanovanje v hiši, lahko tudi brez hrane. Jože Zivalič, Guncle št. 9, St. Vid nad Ljubljano.

Mizarji pozor!

Oglejte si nove patentirane posteljne tračnice »Kapor« v paviljonu na velesajmu pri Schneider & Verovšek.

Mizarškega vajenca

sprejem. — Vidmar, Zg. Šiška.

Travnik naprodaj v izmeri 19.000 m², občina Brezovica. — Poizve se Zg. Šiška 11.

Z čevljarskega vajenca

se sprejmeta na deželo, v dobro hišo, eden, ki se je že učil in drugi začetnik. Ponudbe na upravo Domoljuba pod št. 8008.

Kupim podleskovo (ušivec) senosno po najvišji ceni. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »iščejo se nabiralec« št. 8204.

Roso za Din 15— in najnovejši klopni stroj samo pri Fr. Stupica, železnina, Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 1.

Vajenca pridnega in poštenega, ne čez 15 let staroga srajme kamnoseško-kiparsko podjetje Fr. njo Kunovar, Sv. Križ — Ljubljana.

Hiapca na kmetijo išče Anton Velkavrh Brezovica 15, pri Ljubljani.

Kovaškega vajenca

sprejem, hrana in stanovanje pri mojstru Tone Hafner, vozni in podkovski kovač Stara Loka 1, p. Škofja Loka.

Kože v stroj

vse vrste na podplate, notranjke, črne in rujavogorje usnje, blank, kosmato podlogo i. t. d. sprejema J. Lavrič, usnjarija, St. Vid pri Stični. Surove kože pošljite na postajo Stična.

Trpažne in poceni

čevlje. Vam nudi Jernej Jeraj, Zapore, pošta Smednik. Prodaja tudi po sejmih.

Posojila brez obresti

za odkup zemljiško-knjižnega dolga in nakup posestva podeljuje »Zadruga«, Ljubljana, pošni predal 307. išče potnik!

Inženjerska pisarna

„Unitas“, Ljubljana, Selenburgova ul. št. 7/L, posreduje nakup in prodajo starih strojev. Evidenca vseh priložnosti.

Procesija sv. Rešnjega Telesa v Šmihelu

Dentist-tehnik
ŽIBERT JOSIP

izvršuje vsa dela v zlatu in kavčuku najsolidnejše in po zmernih cenah
Kamnik, Graben št. 12

Radio

Program Radio Ljubljane od 2.—7. junija.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 22.00 Čas, poročila. — Četrtek, 2. junija: 19.00 Italijanščina — 19.30 Srbohrvaščina — 20.00 Poglavje iz vzgojeslovja — 20.30 Pevski zbor »Ljubljane« — 21.15 Pevski nastop g. M. Puglja s spremljevanjem čela (prof. Jeraj) in klavirja (Lipovšek) — 22.00 Harmonika, g. Magister. — Petek, 3. junija: 11.30 Solska ura — 19.00 Francoščina — 19.30 Gospodinska ura — 20.00 Sokolsko predavanje — 20.30 Prenos iz Beograda. — Sobota, 4. junija: 10.00 Otvoritev velesajma — 11.00 Zadnja Indija v luči trg. interesov — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Gimnastične vaje — 19.00 Angleščina — 19.30 O napovedovalcih v radiu — 20.00 O boju proti jetiki — 20.30 Koncert »Sloga« — 21.30 Samospevi gđ. Anite Mezetove — 22.00 Čas, poročila — 22.15 Salonski kvintet. — Nedelja, 5. junija: 9.00 Prenos cerkvene glasbe iz cerkve Srca Jez. — 9.30 Sumatra, bliser Izulinde — 10.00 Prenos godbe za gimnastične vaje iz Beograda — 12.00 Čas, poročila, plošče — 15.15 Opa-zovanje življenja v ekvatorijskih deželah — 16.00 Koncert zbor balalajk »Kremelj« — 17.00 Salonski kvintet — 20.00 Zbor balalajk »Kremelj« iz velesajma — 21.00 Salonski kvintet — 22.00 Opera-ura, izvajajo: gđ. Majdič, g. Jelačin in orkester »Triglav«, vmes poročila. — Ponedeljek, 6. jun.: 18.00 Zbor balalajk »Kremelj« iz velesajma — 19.00 Češčina 19.30 Glavne razvojne faze v umetn. zgodovini — 20.00 Komorna glasba — 21.00 Samospevi gđ. Korenčan — 21.30 Salonski kvintet. — Torek, 7. jun.: 11.30 Solska ura: O drevesni skorji in plutastem zamašku — 18.00 Otroška ura — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Nemaščina — 20.00 O tuberkulozi — 20.30 Prenos iz Pariza — Sreda,

7. jun.: 18.00 Zbor balalajk »Kremelj« iz velesajma — 19.00 Ruščina — 19.30 — Literarna ura — 20.00 Glasbeno predavanje — 20.30 Prenos iz Zagreba.

Zenitna ponudba. Vdovec, obrtnik, s trgovino v predmestju, srednje starosti, z malo družino, trezen miren, skrben in dobrega srca, z malim prihrankom, želi poročiti gospodično ali vdovo enakega značaja v starosti 30 do 45 let in z nekaj premoženja. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne, na upravo »Domoljuba« pod šifro: »Srečna bodočnost« št. 8009. Tajnost zadržana.

3 krat tako dolgo

kot druge stabilne vrste trajajo one

Strange, uzde, vrvi

in drugo vrvarsko blago, ki imajo pravez rob letek s psikom in napisom »Grosnjepe« kot kaže ta slika. To blago je priporočila za kmetovalce »Kmetijska šola na Gzmu«. Zahtevajte pri Vašem trgovcu to blago samo če ima tak liček, če ga nima, ne vzemite, saj to ne stane nič več kot drugo.

Te varševne znamke

garantira za najboljšo kvaliteto. — Zahtevajte vse vrvarske izdelke samo s to znamko.

Strange št. ....

KOLESA

nova in rabljena vedno na zalogi in vsi nadomestni deli. Cene nizke. Popravila prvovrstne izdelave.

Mehan. čna delavnica STANE RAKOŠ

Ljubljana - Moste Družvena ul. 2

Brzoparilniki od 60 do 150 l, cena od 600 do 1150 Din, kotli za žganjekuho od 30 do 75 l, cena od 520 Din dalje. — Cenik brezplačno!

Kotlarka d. z. o. z.

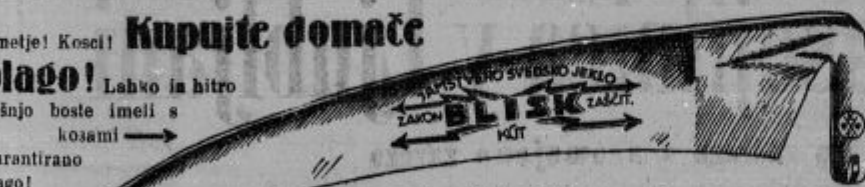
Izdelovalnica vseh vrst kotlov in kovinskih predmetov
Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 5

Naravno čudo. — Janez: Ali bi rad videl kakšno naravno čudo? — Miha: Kar pokaži mi ga. — Janez (pokaže gospoda, ki se piše Oreh ter nosi v roki zavitek jabolka): Glej, to je Oreh, ki nosi jabolka.

Kmetje! Kosci!

blago! Lahko in hitro košnjo boste imeli s kosami —
Garantirano blago!

Kupujte domače

„BLISK“ „ČUDO“ in Naravnosivce
iz tovarne kos, srpov in lopat ter sianoreznih klinj
K GLOBOČNIK, TRŽIČ

Zahtevajte jih pri vseh trgovcih!

Ali se hočete svojeja

revmatizma, protina

osvoboditi?

Trganje in zbadanje po udih in sklepih, otekli udje, skriviljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so često posledica revmatizma in bolezni v kosteh katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Jaz Vam nudim

zdravilno pijačo, ki razkroja sečno kislino, pospešuje izmeno snovi in izločevanje torej ne takozvano univerzalno ali tajno zdravilo, temveč izdelek, ki ga mati narava sama nudi za blagor bojnega človeštva.

DAM VSAKOMUR BREZPLAČNO POSKUŠNJO.

Pišite mi takoj in dobili boste iz mojih v vseh državah obstoječih skladišč povsem zastoj in franco poskušajo zajedno s poučno razpravo. Sami se boste uverili o neškodljivosti tega sredstva in njegovem naglem delovanju. — Poštno zbiralno mesto:

AUGUST MÄRZKE, BERLIN, WILMERSDORF,

Bruchsalerstrasse Nr. 5, Abt. 294.

Zaprte duhovne vaje v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani. Tekom letošnjih počitnic se bodo v imenovanem zavodu vršili sledeči tečaj zaprtih duhovnih vaj:

1. Za meštanske gospe in matere od 29. junija zvečer do 3. julija jutraj. Prijaviti se je treba vsaj do 15. junija.
2. Za učiteljice in uradnice od 14. julija zvečer do 18. julija jutraj. Prijaviti se je treba do konca junija. (Posebna vabila se letos ne bodo pošiljala. Vabljenje so ne le bivše zavodove gojenke, ampak vse, ki žele v duhovni samoti dati svoji duši novih moči.)

3. Za matere z dečeli od 28. julija zvečer do 1. avgusta jutraj. Prijaviti se je treba do 15. julija.
4. Za dekleta od 12. avgusta zvečer do 16. avgusta jutraj. Prijaviti se je treba do konca julija. — Po potrebi bo še en tečaj za dekleta v drugi polovici avgusta.

Oskrbnina (hrana in stanovanje) znaša za vsa tri dni 100 Din.

Prijave — ustne ali pismene — sprejema vodstvo Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg.

Predavatelj: »Svetovna kriza ne bo prej rešena, dokler ne črtamo naših dolgov.«

Peslušalec: »Da, toda moj krojač tega noče verjeti.«

BRZOPARILNIKI

50 l stane Din 600 — in v vseh naslednjih 10 l vsebine Din 60 — dražje.

Anton Krhne

kišjavničarstvo in izdelovalstvo brzoparilnikov
Ljubljana, Cegnarjeva ulica št. 12

Za nabavo orožja, streljiva in lovskih potrebščin se vlijudno priporoča puškar

ŠIFRER ALBIN

Ljubljana, Gosposvetska 12

Poleg restavracije »NOVI SVET«

Potem pa le storil to, kar store vsi ...

Starega Štirna ima hčerka, poročena v Ljubljani, zelo rada. Zadnje čase mu je pisarila pisma približno te-le vsebine:

Dragi ata!

Kolikokrat Ti bom morala še pisati, da prodaj posestvo in se preseli k nama, kjer se boš lahko zares oddahnil na stara leta. Mislim, da si se že dovoji nagaral in da je čas, da začneš uživati pokoj! Micka, Franček in Tonček me vedno sprašujejo: Ali bo kmalu prišel stari ata?

Te prisrčno pozdravlja

Tvoja Ana.

-Ko je bral stari Štirn o vnučkih, se mu je inako storilo, potem pa je storil to, kar store vsi, ki hočejo dobro prodati posestvo. Napisal je za »Slovenec« mali oglas in obenem z njim poslal denar za njegovo trikratno objavo.

Krasno posestvo

Ta oglas v »Slovenec« v rubriki »Posestva« stane 14-50 Din. Vsaka beseda 50 par

Hiša z dvema gospodarskima poslopjema, pripravna za vsako obrt, njive, travniki in gozd, napredaj radi družinskih razmer v Kostanjevici. Naslov v upravi »Slovenec« pod šifro »Pocenic«.

Tak in tli oglas bi veljal v Domoljuba 55 Din, za stalne Domoljubove naročnike pa le 28 Din.

»Veliki z malimi oglasi!«

